

GOVOR NA ZATVARANJU TEOLOŠKO-PASTORALNOG TJEDNA za svećenike u Zagrebu, 24. siječnja 2002.

Poštovani sudionici TPT-a,

na kraju smo trodnevног rada TPT-a i na kraju smo dana koji je po sebi dvostruko znakovit. Danas 24. siječnja 2002. godine dogodio se povijesni susret u Asizu. Na poziv pape Ivana Pavla II. predstavnici svjetskih religija molili su za mir u Franjinu gradu Asizu. Tamo su, među ostalima nazоčni msgr. Vinko kardinal Puljić vrhbosanski nadbiskup i msgr. Josip Bozanić, zagrebački nadbiskup. Skup u Asizu je ambiciozan i čovječanstvu prijeko potreban projekt. Treće tisućljeće mora biti tisućljeće u kojem će sve religije i vjere svijeta, ili dati svoj doprinos općem dobru čovječanstva, dakle njegovom posvemašnjem očovječenju, ili će to čovječanstvo bez efikasne religiozne i duhovno-vjerničke dimenzije završiti u slijepoj ulici u kojoj prijeti gušenje odnosno umiranje. Drugim riječima, eku-mensko-dijaloško-molitveni skup u Asizu tek je hrabar, dobrodošao i s nadom praćen projekt koji traži svoju daljnju realizaciju i konačnu finalizaciju. Ovdje se radi o sjemenu, a možda već i o klici. No, bit će dug i mukotrpan put do vidljivih i univerzalnih plodova.

Vjerujem da se i o temi 42. TPT-a za svećenike u Zagrebu smije govoriti kao o smionom i ambicioznom, te katoličkoj Crkvi i hrvatskom društvu prijeko potrebnom projektu. Vjerujem da je KBF u Zagrebu prepoznao i pokušao aktualizirati što tisuće kršćana u Hrvatskoj već dugo osjećaju, očekuje i traže: postupni i hrabri iskoračaj u crkvenom i društvenom smislu. Zar se i u ovom slučaju ne radi o dobrom sjemenu i zdravoj klici, koja očekuje i potrebuje dobre prirodne, to će reći, prije svega crkvene uvjete rasta i razvoja do za Crkvu i društvo vidljivih plodova, koji su na korist pojedinog građanina i općeg dobra općenito.

Predavači su u odnosu na službe u hrvatskoj Crkvi marno, zorno i s posebnom brižljivošću ukazivali na realnu stupnjevitu i distanciranu crkvenost, koja pruža solidnu bazu za različite službe u Crkvi. Polazeći od biblijskih korijena, mi danas želimo čitati »znakove vremena« i maksimalno koristiti kairos svoga modernog ili pak postmodernog razdoblja. Premda pojam služenje je toliko ambivalentan pojam u postmodernom rječniku, ipak ne može se u današnjoj Crkvi zaobići etablirani i tradicionalni-povijesni oblik služenja u Crkvi i sve bogatstvo raznolikosti u liturgijskom djelovanju i služenju. Crkva kao služiteljska i uslužiteljska zajednica ne može i ne će se odreći svoje evangelizacijsko-katehetske dimenzije, ko-

ju prati i upotpunjuje socijalno-karitativna djelatnost. Tjedan je otvoreno i realno progovorio kako o poslanju žene tako i o njezinom ravnopravnom mjestu u Crkvi. No, Tjedan nas je jasno upozorio da u odnosu na stare i nove službe u Crkvi ne zaboravimo na volonterstvo kao novi oblik crkvenog služenja, koji je u hrvatskoj Crkvi zbog raznih povijesnih i političkih razloga ostao još u povođnjima.

Predavači su implicite ili eksplikite stalno ukazivali na to da će katolička Crkva u Hrvatskoj upravo u svojoj služiteljskoj ili uslužnoj djelatnosti biti učinkovita »ad intra«, tj. prema vlastitim članovima, neovisno na kojem stupnju vjere odnosno nevjere se oni nalazili. Isto tako Crkva će po svom služiteljskom opredjeljenju biti vjerodostojna i svjedočeća »ad extra«, tj. prema svim građanima dobre volje, čak i prema onima koji povremeno imaju namršteno lice i ne baš uvijek dobre namjere u odnosu na Crkvu.

Jednom riječju, ovaj Tjedan je potvrdio dvije temeljne spoznaje. S jedne strane, katolička Crkva u Hrvatskoj mora još više nego dosada, koncilski vidljivije i prepoznatljivije, prakticirati i živjeti služiteljsku dimenziju ne samo prema svojim članovima. To bi bila svojevrsna introvertiranost i samodopadnost Crkve i vjernika. Po tome bi se ona zatvarala svijetu i društvu, namjesto da mu ide ususret i da se za njega brine. S druge strane, Tjedan je potvrdio da je došao čas kada se treba smjelo i odgovorno suočiti s uvođenjem novih, ovom vremenu, ovoj Crkvi i ovom društvu potrebnih i prilagođenih crkvenih službi laičkog tipa. Iste-klo je vrijeme teorijskog govorenja i pisanja o svekolikoj suodgovornosti i suradnji sviju krštenih, jer to je vrijeme započelo s II. vatikanskim koncilom, a nastupilo je vrijeme strukturalnih ustanovljenja, posvemašnjeg kleričko-laičkog povjerenja i hrabrih hijerarhijskih poteza, te svekolikih zajedničkih pastoralnih i općedruštvenih ostvarenja. Nove pastoralne službe, bilo potpuno profesionalne bilo poluprofessionalne bilo samo na dobrovoljnoj bazi, nisu više teološko-teorijsko domišljanje na distanci, nego su imperativ sadašnjeg crkvenog i društvenog trenutka. S tim imperativom mora se već sada suočiti svaki biskup, svaki svećenik i svaki vjernik. U odnosu na to tko u Crkvi obnaša višu i veću službu ima sada i veću odgovornost.

I sada iskreni i srdačni hvala, ponajprije Povjerenstvu za TPT, tj. dr. Ivanu Dugandžiću, dr. Ivanu Šašku i dr. Željku Tanjiću, koji su ustajno i uspješno vodili Tjedan; upravi Dječačkog sjemeništa na čelu s rektorom dr. Jurom Bateljom. Posebni hvala moderatorima i svim predavačima koji su bili hrabri prihvatići izazovnost povjerene im teme. Iskreni hvala predvoditeljima euharistijskih slavlja: zagrebačkom nadbiskupu, msgr. Josipu Bozaniću, riječko-senjskom nadbiskupu, msgr. dr. Ivanu Devčiću i pomoćnom zagrebačkom biskupu, msgr. Josipu Mrzljaku.

Hvala tehničkom osoblju, osoblju KBF-a uključenom u rad Tjedna, te hvala svima onima koji su neumorno pratili predavanja i sudjelovali u raspravama, te

hvala svim svećenicima koji nisu zaboravili TPT. Iskreni hvala svim djelatnicima sredstava javnog priopćavanja, koji su nastojali informirati i na svoj način senzibilizirati hrvatsku javnost za događanja na ovom Tjednu.

Neka sve Vas prati isusovska hrabrost i neumornost, te evanđeoska radikalnost. Ovime proglašavam 42. TPT završenim.

Prof. dr. sc. Josip Baloban

Dekan KBF-a Sveučilišta u Zagrebu